

Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Texel

Onderzoek gemeente

Onderzoek naar voor- en vroegschoolse educatie

Datum vaststelling: 2 december 2020

Samenvatting

De inspectie houdt toezicht op de wijze waarop de gemeenten de verplichtingen aangaande het gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid (GOAB) nakomen. Gemeenten die al voor 2019 een GOAB-budget kregen, hebben hiervoor een digitale vragenlijst ingevuld. Gemeenten die sinds 2019 ook een GOAB-budget ontvangen, krijgen in 2019-2020 een eerste onderzoek naar de kwaliteit van het vve-beleid.

Het onderzoek is bedoeld om de kwaliteit van het vve-beleid van de gemeente een eerste keer in beeld te brengen en te onderzoeken in hoeverre de gemeente daarmee voldoet aan de wettelijke eisen.

We hebben een gesprek gevoerd met de betrokkenen van de gemeente en aangeleverde documenten geanalyseerd. Vervolgens hebben we de wettelijke eisen met betrekking tot het vve-beleid beoordeeld en de eigen aspecten van kwaliteit gewaardeerd.

Beeld van de kwaliteit van vve binnen de gemeente

In januari 2019 is de beleidsnota Voorschoolse Educatie in het College van B & W vastgesteld. Hierin zien we dat het vve-beleid en de uitvoering daarvan in de gemeente nog kan groeien. Dit is een eerste onderzoek door de inspectie naar het vigerende vve-beleid binnen de gemeente. In dit eerste gesprek stellen we vast dat de gemeente een aantal zaken heeft gerealiseerd binnen het gemeentelijk vve-beleid en dat een aantal zaken nog verder ontwikkeld kunnen worden.

Wat gaat goed bij vve?

De gemeente Texel subsidieert alle kinderen in de leeftijd van 2,5- 4 jaar voor tenminste 10 uur voorschoolse educatie. Wanneer een peuter tot die doelgroep behoort en een indicatie krijgt, is er een aanbod van 16 uur voorschoolse educatie. De kinderarts zorgt ervoor dat doelgroepkinderen worden doorverwezen naar een locatie voor voorschoolse educatie. De gemeente zorgt voor voldoende plekken waardoor er geen wachtlijsten zijn. Ook is de gemeente regievoerder van het vve-beleid daar waar het gaat om de werkgroep voorschoolse educatie en de groep Texel Onderwijs Zorg. De lijnen zijn kort en de mensen betrokken om passende zorg te bieden voor kinderen die dat nodig hebben.

Gemeente: Texel

Gemeente nummer: 0448

OAB-budget gemeente 2019: € 151.000 (definitief)

Aantal houders in de gemeente zonder voorschoolse educatie: 0

Aantal houders in de gemeente met voorschoolse educatie: 2

Aantal kinderdagverblijven met voorschoolse educatie in de gemeente: 4

Aantal schoolbesturen in de gemeente: 3

GGD-regio: GGD Hollands Noorden

Wat moet beter bij vve?

De gemeente moet afspraken met de schoolbesturen maken over wat ze willen dat kleuters kennen en kunnen om succesvol in groep 3 te kunnen starten en hier regie op te voeren.

Wat kan beter bij vve?

Uit ons onderzoek blijkt dat er vanwege de kleinschaligheid en de betrokkenheid op het eiland vaak sprake is van informeel overleg. In het kader van regievoering, overdraagbaarheid, duidelijkheid en verantwoording is het van belang dat de gemeente het totale vve-beleid evalueert, bijstelt en borgt.

Vervolg

We spreken af dat de gemeente met de schoolbesturen afspraken maakt over de resultaten van de vroegschoolse educatie.

Inhoudsopgave

1.	Opzet onderzoek	5
2.	Resultaten onderzoek op gemeenteniveau	7
3.	Reactie van de gemeente	12

1. Opzet onderzoek

De inspectie heeft onderzoek uitgevoerd bij de gemeente Texel.

Werkwijze

- Een startgesprek met de gemeente om toe te lichten wat ons toezicht inhoudt en aanvullende informatie te verkrijgen;
- Een gesprek met de betrokken beleidsambtenaar over het vve-beleid van de gemeente;
- Analyse van opgevraagde en aangeleverde beleidsdocumenten;
- Beoordeling en waardering van de kwaliteit van het vve-beleid van de gemeente Texel.

Voor meer informatie over het nieuwe toezicht en het nieuwe onderzoekskader, zie de website van de inspectie.

Bij het onderzoek naar vve-gemeenten worden de volgende standaarden onderzocht.

Standaarden gemeente	Onderzocht
1. Gemeentelijk beleid	
1.1 Definitie doelgroepkind	•
1.2 Bereik	•
1.3 Toeleiding	•
1.4 Doorgaande lijn	•
1.5 Resultaten	•
1.6 Vve-coördinatie op gemeentelijk niveau	•
2. Vve beleidscontext	
2.1 Integraal vve-programma	•
2.2 Ouders	•
2.3 Externe zorg	•
2.4 Interne kwaliteitszorg voor- en vroegscholen	•
2.5 Systematische evaluatie en verbetering van vve op gemeentelijk niveau	•
3. Vve condities	
3.1 De gemeente heeft geregeld dat de GGD de basiskwaliteit van de voorscholen beoordeelt	•
3.2 Er is een gemeentelijk vve-subsidiekader	•

Legenda

De beoordeling en waardering van standaarden wordt in dit rapport aangegeven door de hiernaast geplaatste legenda.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de resultaten van het gemeentelijke onderzoek naar vve en de afspraken over het vervolgtoezicht.

In hoofdstuk 3 hebben we de reactie van de gemeente op het onderzoek naar vve en de rapportage daarover opgenomen.

Legenda

Beoordelingen en waarderingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

- O Onvoldoende
- K Kan beter
- V Voldoende
- G Goed

2. Resultaten onderzoek op gemeenteniveau

In dit hoofdstuk geven we de resultaten weer van het onderzoek bij de gemeente Texel op de standaarden voor vve.

Samenvattend oordeel

De gemeente Texel voldoet voor een groot deel aan haar wettelijke verplichtingen voor wat betreft vve. Dat komt doordat van de 6 wettelijke standaarden er 5 met een Voldoende zijn beoordeeld. Voor de standaard Resultaten krijgt de gemeente een herstelopdracht.

2.1. Voor- en vroegschoolse educatie in de gemeente

In de onderstaande tabel geven wij de oordelen en/of waarderingen weer op de standaarden van de kwaliteitsgebieden 'Gemeentelijk vve-beleid (1)', 'Vve-beleidscontext (2)' en 'Vve-condities (3)'.

Gemeentelijk vve-beleid	O	K	V	G
1.1 Definitie doelgroepkind			•	
1.2 Bereik			•	
1.3 Toeleiding			•	
1.4 Doorgaande lijn			•	
1.5 Resultaten	•			
1.6 Vve-coördinatie op gemeentelijk niveau			•	

Vve-beleidscontext	K	V	G
2.1 Integraal vve-programma		•	
2.2 Ouders	•		
2.3 Externe zorg		•	
2.4 Interne kwaliteitszorg voor- en vroegscholen	•		
2.5 Systematische evaluatie en verbetering van vve op gemeentelijk niveau	•		

Vve-condities	O	K	V	G
3.1 De gemeente heeft geregeld dat de GGD de basiskwaliteit van de voorscholen beoordeelt			•	
3.2 Er is een gemeentelijk subsidiekader		•		

Gemeentelijk vve-beleid

Context

De gemeente Texel krijgt sinds 2019 van het ministerie van OCW een budget voor gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid (GOAB). Consequenties daarvan is onder meer het hebben en uitvoeren van een vve-beleid. Dit vve-beleid staat beschreven in de vastgestelde nota Voorschoolse Educatie. Een deel van dit beleid is al in gang gezet maar de algehele doorontwikkeling, in het kader van de kwaliteitszorgcyclus, moet nog plaatsvinden.

1.1. De gemeente heeft een doelgroepdefinitie

De gemeente heeft een doelgroepdefinitie opgenomen in de nota Voorschoolse Educatie voor vve en daarom beoordelen we deze standaard als Voldoende. De definitie is tot stand gekomen door overleg met de partners in de gespreksgroepen VE werkgroep en Texel Onderwijs Zorg. De afspraak is dat de kinderarts van de GGD een indicatie afgeeft op grond van risico's op een achterstand in de ontwikkeling van het jonge kind, gebaseerd op de doelgroepdefinitie.

1.2. Er zijn voldoende kindplaatsen

We beoordelen deze standaard als Voldoende, omdat we hier nagaan of voldoende kindplaatsen beschikbaar zijn voor het aantal gedefinieerde doelgroepeuters. Dit is het geval. Alle peuters van 2,5 tot 4 jaar op Texel krijgen vve aangeboden, alleen de peuters met een vve-indicatie krijgen 16 uur vve aangeboden ten opzichte van 8 uur voor de andere peuters.

1.3. De toeleiding beoordelen we als Voldoende

De gemeente heeft met de kinderarts van het consultatiebureau geregeld dat zij verantwoordelijk is voor de indicatie van doelgroepeuters en toeleiding naar locaties met voorschoolse educatie binnen de gemeente. Signalen van de educatief medewerkers dragen hier ook toe bij. Deze werkwijze staat beschreven het processchema van 2014 dat nog steeds wordt gehanteerd.

1.4. De doorgaande lijn voldoet aan wettelijke eisen

De standaard beoordelen we als Voldoende omdat de organisatie van de doorgaande lijn, met betrekking tot het aanbod en volgsysteem, is opgenomen in de Nota Voorschoolse Educatie. Formeel is ook de afspraak gemaakt dat de warme overdracht plaatsvindt tussen de voor- en de vroegschool voor tenminste alle doelgroepeuters. Een volgende stap is om ook afspraken te maken over de doorgaande lijn in bijvoorbeeld het pedagogisch educatief handelen, de zorg en de omgang met ouders.

1.5. Er zijn nog geen resultaatafspraken gemaakt.

We beoordelen deze standaard als Onvoldoende.

De gemeente heeft op dit moment nog geen afspraken met de schoolbesturen over wat de resultaten van vroegschoolse educatie moeten zijn. Hiermee voldoet de gemeente niet aan artikel 167, lid 1b van de WPO.

We willen de gemeente meegeven hier meer regie op te voeren. Dit kan door met de schoolbesturen concrete afspraken te maken over de gewenste inhoudelijke resultaten van de vroegschoolse educatie. Hier hoort de toelevering van de gegevens ook bij, zodat de gemeente kan nagaan of de gewenste resultaten ook bereikt worden.

1.6. We waarderen de vve-coördinatie op gemeentelijk niveau als voldoende.

De gemeente Texel heeft een helder vve-beleid geformuleerd in de nota Vroegschoolse Educatie en voert hier aantoonbaar regie op. Daarbij betreft zij de houders en de schoolbesturen. In de nota staan doelen, werkwijze en uitdagingen beschreven die al deels in gang zijn gezet. In de uitvoering van het beleid is het aan te bevelen dat er meer overleg gevoerd wordt binnen de gemeente, daar waar het gaat over de verbinding tussen kinderopvang en onderwijs.

Vve-beleidscontext

2.1. Op de peuteropvang wordt gebruik gemaakt van een integraal vve-programma en kindvolgsysteem.

We waarderen deze standaard met een Voldoende. Gemeenten dienen ervoor te zorgen dat voorscholen gebruik maken van een integraal programma dat voldoet aan artikel 5 van het Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voorschoolse educatie. Dit betekent dat het gaat om een programma waarmee de ontwikkeling van peuters op de vier ontwikkelingsgebieden (taal, rekenen, motoriek en sociaal-emotioneel) wordt gestimuleerd. De gemeente Texel heeft dit opgenomen in de Nota Voorschoolse Educatie.

2.2. Er is geen gemeentelijk ouderbeleid.

We waarderen deze standaard als Kan beter. De invulling van het ouderbeleid staat als uitdaging voor de toekomst beschreven in de nota Voorschoolse Educatie onder het kopje Ouderbetrokkenheid. De gemeente heeft enkele initiatieven genomen, in samenwerking met de bibliotheek en de locatie, maar hier is geen vervolg aan gegeven. Het is op dit moment onduidelijk wat het ouderbeleid is van de gemeente.

2.3. Er is een toegankelijk netwerk van externe zorg.

We waarderen deze standaard als Voldoende. Uit het gesprek met de gemeente kwam duidelijk naar voren hoe een netwerk van (zorg)partners werkt op Texel. Er kan een beroep worden gedaan op dit netwerk in geval van specifieke problemen in de ontwikkeling of gezinssituatie.

2.4. Er zijn geen afspraken met over interne kwaliteitszorg met voor- en vroegscholen.

Deze standaard waarderen we als Kan beter. De gemeente ontvangt de pedagogische beleidsplannen van de locaties en er zijn jaarlijkse gesprekken met een groep VE en een groep Texel Onderwijs Zorg. Er zijn geen afspraken met de vve-instellingen over de wijze waarop en waarover ze zich moeten verantwoorden naar de gemeente over het evalueren, verbeteren en borgen van hun eigen kwaliteit.

2.5. Er is geen systematische evaluatie en verbetering van vve op gemeentelijk niveau.

Deze standaard waarderen we als Kan beter. De gemeente beschikt momenteel niet over kwalitatieve gegevens, verzameld door de voor- en vroegschool zelf of verkregen via bijvoorbeeld een vve-monitor. Hierdoor is het niet mogelijk om een reflectie te doen op de effecten van het eigen vve-beleid door conclusies voor verbetering of aanpassing van het beleid te formuleren.

Vve-condities

3.1. De gemeente heeft geregeld dat de GGD de basiskwaliteit van de voorscholen beoordeelt.

Deze standaard beoordelen we als Voldoende. Hiermee voldoet de gemeente aan de wettelijke eis.

3.2. Er is geen sprake van een gemeentelijk vve-subsidiekader.

Deze standaard beoordelen we als Kan beter omdat we tijdens ons onderzoek hebben geconstateerd dat er geen subsidiekader is.

2.2. Afspraken vervolgtoezicht

Tekortkoming	Wat verwachten wij?	Wat doen wij?
Vve gemeente	... van de gemeente	
1.5. Resultaten De gemeente heeft geen afspraken met de schoolbesturen over wat de resultaten van vroegschoolse educatie moeten zijn (artikel 167, lid 1b WPO)	De gemeente zorgt ervoor dat zij uiterlijk in maart 2021 resultaatafspraken met de schoolbesturen heeft gemaakt en stuurt deze aan de inspectie toe.	Wij controleren of de gemeente deze afspraken heeft gemaakt.

3. Reactie van de gemeente

Hieronder geeft het college van B en W een reactie op de uitkomsten van het onderzoek. De gemeente Texel geeft aan hoe zij hiermee aan de slag gaat.

Wij herkennen de door u genoemde bevindingen uit het onderzoek naar ons gemeentelijke vve-beleid.

Voor wat betreft de door u geconstateerde tekortkoming kunnen wij u het volgende melden.

Ontwikkelpunten GOAB/VVE

Uit de monitor van de Inspectie voor het nieuwe GOAB-/VVE-beleid is aangegeven dat:

- de gemeente geen afspraken heeft met de schoolbesturen over wat de resultaten van vroegschoolse educatie moeten zijn (artikel 167, lid 1b WPO);
- de gemeente er voor zorgt dat zij uiterlijk in maart 2021 resultaatafspraken met de schoolbesturen heeft gemaakt en
- dat de gemeente de resultaatafspraken aan de inspectie stuurt.

Het nieuwe GOA-beleid is vanaf begin 2019 onderdeel van de lokale agenda Onderwijs en Zorg. De schoolbesturen kennen derhalve deze ontwikkeling. De schoolbesturen van het basisonderwijs hebben onlangs 'Bureau De Bedoeling' opdracht geven om de behoeften en de kansen voor onderwijsachterstanden in de vroegschoolse periode te inventariseren. Op basis daarvan zal de gemeente sturen op de vervolgaanpak.

Stappenplan:

1. Inventariseren behoefte basisscholen;
2. Resultaatafspraken en evaluatiecriteria formuleren
3. Subsidiekader GOA opstellen
4. Daar waar nodig de gemeentelijke nota Voorschoolse Educatie aanpassen, zodat het GOAB zo volledig mogelijk wordt geborgd.

Het doel is dat punt 1 en 2 uiterlijk in maart gerealiseerd zijn. Punt 3 en 4 moeten er als logisch gevolg van ook komen.

Inspectie van het Onderwijs
Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
T-algemeen 088 6696000
T-loket (voor vragen) 088 6696060

